

Warszawa, dnia 12-10-2021 r.

Minister Klimatu i Środowiska

DOP-WPN.053.1.2021.ŁN
1417077.4789831.4903821

Szanowni Państwo,

w odpowiedzi na Państwa petycję z 9 grudnia 2020 r, w sprawie wprowadzenia mechanizmu bezprzetargowego przedłużania umów dzierżaw gruntów Skarbu Państwa w parkach narodowych, dziękuję za przedstawienie stanowiska. Dzierżawy gruntów w parkach narodowych mają służyć zarówno dzierżawiącym, a więc celom gospodarczym, jak i przyrodzie parku narodowego – Państwa sugestia ku takiemu rozpatrywaniu dzierżaw jest zasadna. W wielu obszarach to właśnie ekstensywne użytkowanie gruntu pozwala w całości wyczerpać przesłankę ekonomiczną i ekologiczną gospodarowania gruntem, najpełniej oddając ideę zrównoważonego rozwoju. Nie można jednak pominąć, że cele parku narodowego zawsze stanowią priorytet i to od potrzeb ochrony przyrody tego parku zależy umożliwienie wydzierżawienia określonych obszarów dla celów gospodarczych.

Proponowany przez Państwa bezprzetargowy tryb przedłużania umów dzierżawy nie jest w tej chwili rozważany, a uzasadnieniem tego jest potrzeba dynamicznego dostosowywania obszarów dzierżaw i prowadzenia zabiegów ochronnych siedlisk przyrodniczych do ich potrzeb. Informuję przy tym, że resort klimatu i środowiska wystąpił z podobną inicjatywą ustawodawczą i aktualnie procedowany projekt ustawy o parkach narodowych przewiduje wprowadzenie trybu ograniczonego przetargów na rozporządzanie nieruchomościami przez parki narodowe. Aktualnie dyrektorzy parków narodowych realizując dyspozycję art. 8b ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie przyrody na bieżąco analizują, określają i w miarę potrzeby korygują zidentyfikowane potrzeby przyrodnicze parku narodowego, umożliwiając jednocześnie prowadzenie racjonalnych działań gospodarczych, które te potrzeby wyczerpują. Ponieważ ochrona siedlisk przyrodniczych wymaga ciągłości, stąd dyrektorzy parków narodowych ustalają możliwość dzierżawy określonych gruntów, zasięg dopuszczalnych metod gospodarowania oraz inne specyficzne okoliczności związane z gospodarowaniem gruntami parków narodowych na bieżąco. Umowy dzierżawne wygasają m.in. z tych powodów, ale również z powodu zagadnień przejrzystości w gospodarowaniu gruntami Skarbu Państwa. Z dotychczasowej praktyki nie wynika by stanowiło to zagrożenie dla ochrony siedlisk przyrodniczych. Nowy tryb przetargów ograniczonych pozwoli wyczerpać zgłoszony przez Państwa postulat przy zachowaniu przejrzystości postępowań przetargowych.

Co zaś się tyczy kwestii uwrażliwienia dyrektorów parków narodowych na potrzeby lokalnych producentów rolnych gospodarujących ekstensywnie informuję, że to zagadnienie jest uwzględniane przy okazji narad roboczych z dyrektorami parków narodowych.

Jednocześnie w opisywanych w wystąpieniu okolicznościach trudno dostrzec naruszenia norm konstytucyjnych. Zasada równego traktowania odnosi się bowiem do obywateli (adresatów norm) a nie przedmiotu, wobec którego te prawa doznają wykonania. Niewątpliwie bowiem, funkcjonujące przepisy nie dyskryminują osób lub podmiotów, biorących udział w systemie dzierżaw gruntów parków narodowych – wprowadzają inne zasady gospodarowania, co stanowi wyraz swobody legislacyjnej ustawodawcy. Tym samym, tylko dlatego, że wspomniany przez Państwa KOWR dopuszcza (zgodnie z Państwa oświadczeniem) określony tryb postępowania z zarządzanymi przez siebie gruntami, natomiast dyrektorzy parków narodowych nie – wszyscy z uwagi na ramy ustawowe – nie oznacza, że z samej różnicy przewidzianych mechanizmów, zasada równego traktowania doznaje uszczerbku. W granicach każdego z tych mechanizmów uczestnicy programów dzierżaw mają być traktowani równo, zaś opisana w wystąpieniu sytuacja w te uprawnienia nie godzi.

Zgadzam się, że w wielu przypadkach powtarzalność stosowanych w parkach narodowych zabiegów może iść w parze z programami R-Ś-K, jednakże ich trwanie nie może narzucać sposobu postępowania dyrektorowi parku. Organ ochrony przyrody nie jest w żaden sposób związany umowami, które zawarł dzierżawca gruntów parków narodowych z instytucjami wsparcia produkcji rolniczej. Niemniej dyrektorzy parków narodowych dokładają wszelkich starań, by zachować kompatybilność nawiązywania umów dzierżaw gruntów z trwaniem zobowiązań R-Ś-K.

Na koniec wyjaśniam też, że grunty parków narodowych, stanowią własność Skarbu Państwa, natomiast znajdują się w użytkowaniu wieczystym konkretnych parków narodowych (państwowych osób prawnych – posiadających samodzielność administracyjną). Tym samym park narodowy władą nieruchomością jak właściciel, a jedynie w określonych okolicznościach potrzebuje zgody organu nadzorującego na niektóre czynności związane z rozporządzaniem.

Podsumowując, zarysowane w Państwa wystąpieniu problemy zostały uwzględnione we wspomnianej wyżej nowelizacji, choć w sposób nieco odmienny do proponowanego. Wyrażam przekonanie, że takie rozwiązanie jest wystarczające, by zaspokoić potrzeby tak Państwa – producentów rolnych, jak i przyrody.

Z poważaniem

Z up. Ministra

Małgorzata Golińska
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

- 1) MRiRW (SZ.mr.073.67.2021)
- 2) Biuro Rzecznika MiŚP (WPL.316.2021.MŻ.MW)